

Standpunkt, saaledes at det vil blive meget vanskeligt at komme til et godt Resultat, men jeg haaber, at dette skal naas gennem den Kommission, som er foreslaaet.

la Cour: I Fjor blev der i det andet Ting indbragt en Forespørgsel fra det socialdemokratiske Parti, som lød saaledes; „Ager Justitsministeren i en nær Fremtid at forelægge Forslag til en gennemgribende Revision af den bestaaende Tyendelov i Retning af en friere Stilling og større Beskyttelse for Tyendet?“ Forhandlingen om denne Forespørgsel endte med Vedtagelsen af følgende Forslag: „Idet Folketinget giver sin Tilslutning til Justitsministerens Udtalelser med Hensyn til Ønskeligheden af Ændringer i Tyendelovgivningen, gaar Tinget over til den næste Sag paa Dagsordenen“. Der fremlægges nu altsaa Forslag fra den højtærede Justitsminister om Nedsættelse af en Kommission, der skal søge Tyendeloven revideret og se, om der er noget at rette ved den. Den nuværende Tyendelov hviler jo paa en patriarkalsk Ordning. Den Gang den for ca. 50 Aar siden blev given, mente man, at denne var den eneste, som burde være raadende mellem Husbonden og den Husstand, som er knyttet til ham. Der blev derfor paalagt Husbonden store Forpligtelser; han skulde ikke alene koste og forpleje Tyendet og give det en passende Løn, alt i rette Tid og i god Orden; men han kunde ikke en Gang løse sig fra Forholdet til Tyendet i Sygdomstilfælde. I den Tid, Tyendet var sygt, skulde han, selv om Tyendet ikke kunde forrette Tjeneste og være til Nytte, koste og pleje det og tillige lønne det, og hvis han under saadanne Forhold vilde træffe en Overenskomst med Tyendet om, at Tyendeforholdet skulde høre op, var den ikke gyldig efter Loven; han kunde ikke afskedige Tyendet, selv om Tyendet vilde give sit Samtykke. Dernæst fik Husbonden ikke saa ganske lidt Medansvar for de Handlinger, Tyendet under Udøvelsen af sit Arbejde begik lige overfor anden Mand. Dersom det paa Grund af Uagtsomhed, Udygtighed eller paa Grund af Forsæt under Udøvelsen af det paa lagte Arbejde tilføjede anden Mand Skade, kunde denne først og fremmest søge Husbonden for det Tab, som derved var paaført ham. Det var saaledes ikke saa faa Forpligtelser, der bleve paa lagte Husbonden, men paa den anden Side blev der ogsaa givet ham en vis Ret til at forlange, at Tyendet skulde underkaste sig den Husorden, som han mente var nødvendig blandt

Husstanden. Tyendeloven har, som den første ærede Taler sagde, mange Gange vakt Misfornøjelse baade hos Husbonden og hos Tyendet, og man har drøftet, om der ikke kunde være Grund til helt at hæve den og lade alt bero paa de almindelige kontraktlige Regler. Men de fleste have ment, at Anvendelsen af disse Regler ikke vilde være i Favør hverken af Husbonden eller af Tyendet. Den Frihed, som herved skulde skaffes Parterne i Forholdet, er jo begrænset, for en saadan Kontrakt medfører selvfølgelig en Forpligtelse for dem begge overfor hinanden, og deres Frihed og Selvbestemmelse blive saaledes ved Kontraktforholdet indskrænkede. Man er derfor — det fremgaar ogsaa af Udtalelserne i det andet Ting — kommet til det Resultat, at vi bør have Lovregler, hvorefter Tyendeforholdet ordnes, og man kan jo ogsaa sige sig selv, at det vilde medføre overordentlig stort Besvær, dersom denne Masse Kontrakter skulde oprettes skriftligt, og uden skriftlig Oprettelse ville de jo neppe have nogen Gyldighed overfor Domstolene, naar der skulde komme en Misforstaaelse angaaende Kontrakternes Overholdelse.

Det blev paa peget i det andet Ting, at Tyendet ikke er tilstrækkelig beskyttet. Jeg tror, at Tyendet er lige saa tilstrækkelig beskyttet ved den nuværende Tyendelov, som Husbonden er det. Tyendet har i hvert Fald een Fordel. Dersom en Husbond f. Eks. bortjager et Tyende, uden at Tyendet mener, at der har været skellig Grund for ham dertil, ved dog Tyendet, hvor det skal søge ham for at faa Erstatning for dette Brud paa Tyendekontrakten, men dersom paa den anden Side et Tyende gaar bort fra sin Tjeneste uden Tilladelse, ved Husbonden ikke, hvor han skal søge Tyendet. Tyendet kan rejse, han skal finde, hvor det har taget Ophold, og der er desuden den Ulempe, at han skal søge det paa det paagældende Sted, selv om det ligger i den fjerneste Del af Riget, længst borte fra hans Hjem. Dette har naturligvis ført med sig, at Husbonden som oftest, naar Tyendet bortgaar af Tjenesten, siger: Det kan ikke betale sig at have den Ulejlighed at søge Tyendet, og dersom du finder det, og det bliver dømt, vil det være meget rimeligt, at det slet ikke vil kunne yde nogen Erstatning for dets Misligholdelse af Tyendekontrakten, og derfor maa du hellere opgive det. — Naar vi nu skulle gaa til en Overvejelse om en ny Tyendelov, vil jeg ønske, at dette Spørgsmaal maa blive taget op, om der kunde træffes en